

WAARDZEGGER

LENTE 2018

In dit nummer o.a.:

- Van het bestuur
- Natuurcompensatie dijkversterking Hoeksche Waard
- Exposities
- Activiteiten

Colofon

Waardzegger, een uitgave van
Hoekschewaards Landschap (HWL)
Vereniging voor behoud en ontwikkeling
van natuur en landschap in de Hoeksche
Waard, opgericht in 1973.
Verschijnt ieder kwartaal
ISSN 1389-7454
Oplage: 1950
Lidmaatschap € 30,00 per jaar
IBAN-nr: NL48 INGB 0002 9980 08
Materiaal uit deze uitgave mag alleen voor
niet-commercieel gebruik aangewend
worden, met bronvermelding

Ledenadministratie HWL

postbus 1080
3260 AB Oud-Beijerland
ledenadministratie@hwl.nl

Natuurbezoekerscentrum Klein Profijt

Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
telefoon: 0186 621 888
Beheerder: Merijn van den Hoogenhoff
kantoor@hwl.nl
Openingstijden:
Dinsdag t/m vrijdag 10.00 tot 17.00 uur
Zaterdag en zondag 12.00 tot 17.00 uur

Nationaal Landschap Centrum

Veerweg 1c, 3281 LX Numansdorp
Telefoon: 0186 653 512
Beheerder: Karin van der Berg
nlc@hwl.nl
Openingstijden:
Dinsdag t/m vrijdag 14.00-17.00 uur
Zaterdag en zondag 12.00-17.00 uur

www.hwl.nl

Dagelijks Bestuur

Els van Veen (voorzitter) 078 618 0691
Bob Wiggers (secretaris) 0186 616 362
Hugo Former
penningmeester@hwl.nl

- Van de redactie
- Van het bestuur
- Aankondigingen bij de agenda
- Dijkversterking Hoeksche Waard
- Eten uit de natuur
- Paddenstoelen excursie
- Nieuwe adverteerder
- Eindejaar telling wilde flora
- Oliebollentocht
- Een andere kijk op het landschap
- Persbericht wilde planten
- Exposities Klein Profijt
- Agenda
- 15 jaar "de Staart"
- Expositie gemeentehuis Binnenmaas
- Natuurcompensatie dijkversterking
- Afscheid Peter van Walsem
- **Laatste nieuws**
- Plan Piershilse gat
- Prikbord

Foto voorpagina: Rianne Trompetter

Redactie:

Ineke Moll
Aad Bruijnzeel
Marcus Dekker
Joop Dijkshoorn
redactie@hwl.nl

**Kopij Kwartaal nummers
inleveren in de eerste maand van
ieder kwartaal .**

Aanleveren kopij

Als aparte bijlage (attachment) bij een
e-mail. Uitsluitend in MS-Word naar:
redactie@hwl.nl

VAN DE REDACTIE

Over de fotopagina's zullen de meningen dit keer verschillen! Misschien vindt u het vreemde foto's? Dat mag! Voor mij is de natuur echt één geheel, zichtbaar als landschap. Daar horen ook de hoogspanningsmasten - draden, een bosmanmolentje of een vee-rooster bij. Deze constructies bepalen mede onze kijk op de natuur.

Uiteraard heb ik ook mijn voorkeuren, maar van een gietijzeren vuurtoren-constructie zoals op Strijensas kan ik toch wel enthousiast raken.

Metaal is altijd verweven geweest in mijn leven. Van draaier via de tekentafel naar kunststoffen(-mallen), door naar het ontwerpen van een kinderstoeltje voor in de auto en via de olie(-leidingen) met pensioen. Dus voor een mooie constructie wil ik best wel eens omrijden.

Vandaar de foto's op de middenpagina's, duidelijk mijn keus dus.

Op dat pensioen wil ik ook nog even terugkomen. Wij dachten veel op vakantie te kunnen gaan en hier en daar wat te klussen. Inmiddels hebben wij bijna een uitgeverij in huis en wordt er te weinig vakantie gehouden. Hoewel de meningen hier over verdeeld zullen zijn, maar toch....

Daarom heb ik enige tijd geleden "bij de baas" aangegeven dat wij stoppen met de werkzaamheden als we 70 worden. In 2019 wordt die mijlpaal bereikt en stoppen we daadwerkelijk met ons vrijwilligerswerk. Gelukkig blijven er nog redactieleden over: Ineke, Marcus en Aad, als steun en toeverlaat voor het IT gebeuren, maar tegen die tijd hebben we dan wel weer iemand erbij nodig. Er is volgend jaar dus een vacature voor de redactie. Heb je zin in het helpen bij samenstellen van dit blad, geef dan je naam op en we houden een "sollicitatiegesprek".

Snel iets doen kan tot fouten leiden en dat corrigeer ik altijd wel. Nu echter plaats ik een artikel helemaal opnieuw. De naam van

de fotograaf had ik fout, de foto's waren niet compleet, enfin, schaamrood, dus vanaf pagina 10 ziet u het hele verhaal.

In dit nummer ook een "Laatste nieuws" en 2 prikborden die eigenlijk in de agenda horen. Nergens meer plek en als redactie wil je niemand teleurstellen. Doorspitten dus.

Maar nu even heel iets anders. Bij een andere IVN-club zag ik een succesvolle kinderopagina. Van alles wat, een getekende boom door een 3-jarige, een prachtige vlin-der door een 16-jarige maar ook foto's van en door de jeugd gemaakt..

Het resultaat was een kleurrijke pagina (zij brengen, Niet in A4 zoals hun blad, nee, we gaan nog verder en willen van het hele zomernummer een jeugdnummer maken, waarbij iedereen onder de 18 mee mag doen met tekeningen, verhaaltjes over de natuur, e.d.. Dus onder de 18?: "aan het werk!" Het bestuur gaat akkoord, onder het mom van "bij een 9e lustrum mag je nog best gek doen", huisdrukker Quadraat heeft een leuke korting beloofd vanwege stimulering van de jeugd, de hogere oplage en méér pagina's.

Intussen heb ik ook de fotoclub gevraagd of zij een cursus met de jeugd willen doen en dat wordt zaterdag 21 april voor maximaal 20 kinderen van 10 tot en met 17 jaar. De oproep hiervoor staat op het prikbord op pagina 5. Er zijn 20 plaatsen, geef je dus snel op, want vol = vol!

We maken van educatie@hwl.nl het toverwoord en stellen met z'n allen een mooi blad samen om in de vakantie te lezen en anderen te laten zien, bij wat voor een geweldige club je lid bent.

Dan hebben we ook nog een nieuwe adverteerder voor ons blad.

Wat Flip Wols allemaal doet met bijen vertelt hij in de advertentie op pagina 13.

Joop

VAN HET BESTUUR

Voor u ligt het lentenummer van de Waardzegger. Het voorjaar begint weer met uitkomen van knoppen en groene scheutjes van planten uit de grond. Vol energie het nieuwe jaar tegemoet.

Dat past ook bij onze vereniging HWL. Vol goede moed het 2018 tegemoet met bescherming, onderhoud en herstel van de natuur en het landschap van de Hoeksche Waard. Onze “core business” nietwaar?

Bob Wiggers secretaris

Als we terugkijken naar het afgelopen jaar zijn er toch wat zaken gebeurd, leuke en minder leuke. Vandalisme en inbraken. Hierover heeft de voorzitter in de column van het winternummer al geschreven. Het afgelopen jaar is ook het veiligheidsbeleid in stelling gezet. Dit is noodzakelijk bij aanbestedingen voor werk in de natuur. Opdrachtgevers als gemeenten, provincie en waterschap stellen dat als eis. Er is een Veiligheidscommissie gevormd, die toe zal zien op naleving van regels en instructies, en incidenten en calamiteiten zal beoordelen. Een van de gevolgen is dat er voor werkers met verhoogd risico een vrijwilligersovereenkomst gesloten moet worden. Denk aan knotters zagend in bomen, snoeiende werkers bij de boomgaard, maar denk ook aan vrijwilligers die uilenkasten hoog in schuren plaatsen en onderhouden of – nog erger – leden van de roofvogelwerkgroep, die op duizelingwekkende hoogte nestkasten voor slechtvalken plaatsen in elektriciteitsmasten of op het dak van hoge torenflats.

Het kleine enthousiaste clubje natuurliefhebbers dat HWL vormde, groeit uit tot een vereniging met gezag. Dat stelt ook eisen aan de kwaliteit van ons werk met de daarbij behorende kosten. Reden dan ook om in de laatste ledenvergadering na jaren helaas een contributieverhoging voor te stel-

len (en aan te nemen).

Gelukkig is er geen grote “leegloop” van leden opgetreden. Er komen nog nieuwe leden bij en dat is een goed teken.

Men ziet het belang van onze vereniging. Om de continuïteit in onze bezoekerscentra te waarborgen, hebben we gelukkig mensen gevonden om in te springen bij het beheer. Voor het NLC heeft Karin van der Berg het roer overgenomen van Theo Schuurmans en in de vacature van Wendy Lageweg heeft Lilian Boudewijns zich verbonden met Klein Profijt. Zo blijven wij in staat om u te ontvangen en te informeren over onze vereniging.

Belangrijk is dat het jonge mensen zijn. Ook HWL heeft te maken met de vergrijzing en nieuw elan is noodzakelijk.

Onze penningmeester moet helaas door persoonlijke omstandigheden vervroegd aftreden en we zijn op zoek naar een nieuwe penningmeester.

Dat is niet makkelijk, want behalve enig inzicht in financiën is ook bestuurlijke vaardigheid gewenst. Gelukkig hebben wij een vrijwilliger, Herma Mulder, gevonden, die in staat is een deel van de werkzaamheden de penningmeester op zich te nemen en ook het administratiekantoor van ons oud-bestuurslid Ben Doolaard kan een deel der werkzaamheden overnemen.

En wat dacht u van de ledenadministratie? Ook een hele klus om bij te houden. Hier ook een nieuwe medewerker, Adrie Philips, die ons hierbij helpt.

Nee, dat is geen veldwerk en nee, dat is

geen fysieke arbeid in de buitenlucht. Maar ook heel belangrijk voor onze vereniging. Mensen die zich met hun specifieke kwali-

teiten óók inzetten voor behoud van natuur en landschap van ons eiland en daar doen we het met z'n allen voor.

Houd je van natuur en maak je graag foto's?

Dan is dit wat voor jou!

Op zaterdag 21 april houden we een workshop voor jullie. Voor jou dus, als je tussen de 10 - 17 jaar bent. Geef je snel op, want we hebben plaats voor maximum 20 deelnemers.

We gaan aan de slag met 'de Regel van Derden'.

Dat wil zeggen: 'Hoe plaats je jouw onderwerp zo mooi mogelijk, in de foto'.

Alle camera's, dus ook die van je mobiele telefoon, zijn geschikt.

Meedoen kost 2 euro per persoon.

We starten om 10 uur bij Klein Profijt, Zalmpad 11 in Oud Beijerland

Dus zet 21 april 10.00-12.00 uur in je da en meld je snel aan op [educa-](#)

agen-

Dag + datum	: zaterdag 7 april
Tijd	: 6.30 – 9.00 uur
Verzamelpunt	: Bij het gele gebouw boven de Heinenoordtunnel (H.W.-zijde)
Activiteit	: Vroegevoegelexcursie in de Buitenzomerlanden.
	Tip: Neem een verrekijker mee!
Informatie	: Sjoerd Reinstra, tel. 0186-602357

DIJKVERSTERING HOEKSCHÉ WAARD AFSCHEID VAN HET BLAUW WALSTRO ?

*Frank van Gessele,
HWL-plantenwerkgroep*

We moesten er de afgelopen jaren aan geloven. Een aantal dijken ging volledig op de schop. Doelstelling van het waterschap Hollandse Delta was het realiseren van een waterkering die voor een periode van 50 jaar voldoet aan de wettelijke veiligheidsnorm van 1/2000 per jaar.

De Gorsdijk, gelegen tussen Polder Groot Koninkrijk en Polder de Mijl in

's-Gravendeel, scoorde onvoldoende op de aspecten 'piping' (water kan onder de dijk in de zandlaag doorstromen naar de polder toe) en 'macrostabiliteit' (bij hoog water kan de grond aan de binnenzijde van de dijk gaan schuiven door de combinatie van waterdruk en overslaande golven). Reparatie was dus noodzakelijk.

Wat betekent dit nu voor de plantengroei op de dijk ? Vooral de zuidkant van het ca. 1,5 km lange aan te pakken dijktraject, herbergde een rijke en aantrekkelijke dijkflora. Dat zou je overigens niet concluderen als je de beschrijving van de natuurwaarden leest in de MER, gebaseerd op 'veldonderzoek'

Gewone duivenkervel

Knolboterbloem

Dat alles is nu historie. Maar de natuur geeft ons ook weer planten terug.

Na afronding van de werkzaamheden is er natuurlijk direct gras op de dijk ingezaaid. En als vanzelf, komen er (on) kruiden. Van alles komt er op. Pioniers in alle kleuren en formaten. Heel veel Herik, Klaproos, Grote ereprijs, Reukloze kamille, Gewone raket, de prachtige roze/paarse Duivenkervel, Honingklavers en als klap op de vuurpijl de Grote windhalm, een plant van om-

gewerkte grond in graanakkers. Maar deze soorten zullen onherroepelijk weer snel verdwijnen. Na een paar maaibeurten vind je van deze storingsplanten niets meer terug.

in 2011. Hierin valt niet meer dan één regel te lezen in het hoofdstuk 'Vaatplanten': 'Nabij de Gorsdijk komen algemeen beschermde vaatplanten voor als Zwanenbloem, Dotterbloem en mogelijk Gewone vogelmelk'.

Uiteraard heb ik ook gezocht naar de verdwenen soorten. En ik vond er weer een

Zwanenbloemen staan inderdaad in de sloot tussen het fietspad en Groot Koninkrijk. (Spin)dotters staan verder weg richting de Oude Maas. Vogelmelk heb ik er nog nooit aangetroffen.

Met geen woord wordt gerept over onder meer de honderden Knolboterbloemen op de dijk, het rijk voorkomende en best zeldzame Blauw walstro, de Akkerhoornbloem en op zandige plekjes de Gewone reigersbek, min of meer alle indicatoren van een zonnige en kalkrijke standplaats.

Gewone reigersbek

Akkerhoornbloem

paar terug. Voorzichtig bloeiden er alweer een paar Knolboterbloemen op het platte stuk naar de (verlegde) sloot toe. Ook een paar planten van de Akkerhoornbloem lijken de aanslagen te hebben overleefd. Dit geeft dus hoop.

Grote windhalm

Blauw walstro

Alleen het Blauw walstro is in geen velden of wegen meer te bekennen. Of dit een definitief afscheid is, of dat de natuur op een door haar gekozen moment de ondergrondse zadenbank aanspreekt, zal de toekomst moeten leren.

TIPS VOOR HET ETEN UIT DE NATUUR.

Geschreven door Cisca

In het voorjaar en in de vroege zomer is er weer veel te eten uit de natuur, zoals b.v.:

Pinksterbloem: blaadjes van steeltjes in eiersalade of gewoon groenten-salade.

Vogelmuur: rauw als stampot met aardappel en met gebakken ui.
Ei-salade als voorafje of op brood: gekookte eieren in stukje snijden, fijn gesneden vogelmuur en tomaten erbij. Afmaken met een beetje kerrie, peper en zout. Doorroeren met mayonaise naar smaak.

Smeewortel: Jong blad met eventueel de bloemvorming als ze nog niet in bloei staan. Wassen en met aanhangend vocht koken (10 á 15 min.). Teveel vocht afgieten. Afmaken met een beetje olijfolie, wat peper en nootmuskaat toevoegen (evt. wat zachte kaas). Ook te gebruiken voor een pastei, vooral met spek erg lekker.

Smeewortel is er heel het voorjaar en de zomer.

Brandnetel: de ongeveer 6 bovenste blaadjes van de jonge brandnetel (geen bloeiende), plukken en wassen met handschoenen. Koken met aanhangend vocht. Te veel vocht afgieten (dit is bruin van ijzer, aanwezig in plant). Afmaken met een beetje olijfolie (brandnetel is wat stug), kan ook wat zachte kaas door, peper en zout. Heerlijk met gekookte eitjes.

Raapzaad: Blaadjes plukken met evt. jonge bloemvorming. Bakken met ui, knoflook en spek. Het is nogal sterk van smaak, daarom een ander soort kool, minder heftig, meebakken, b.v. Chinese kool.

Ganzevoet (meldes): zelfde als raapzaad.

Zuring: Blaadjes heel even koken en fijnsnijden. Te gebruiken b.v. in een omelet.

Roomse Kervel: soep met fijngesneden kervel in een sterke bouillon en een fijn gesnipperde ui, zout en peper. Kervel heeft een uitgesproken smaak.

PADDENSTOELENEXCURSIE IN TUNNELBOS WEST 22 OKTOBER 2017

Tekst : Ineke Koenis

Foto's : Rob Vriens

Misschien kwam het door het herfstachtige weer en de regen die af en toe flink naar beneden kwam, of was het toch de wedstrijd Feyenoord-Ajax?

Niemand die het weet, in ieder geval waren er niet zo veel belangstellenden bij onze jaarlijkse publieksexcursie over paddenstoelen. Met zeven deelnemers en meerdere gidsen werd de wandeling toch een heel gezellige en leerzame ervaring.

Dit bos dat is ontstaan bij de bouw van de Heinenoordtunnel, verruigt steeds verder, vooral de braamstruiken, de brandnetels en de wilde aardbeien overwoekeren de bo-

dem en de paden zijn soms bijna niet meer te zien. Het was dus goed rondkijken op zoek naar zwammen en hoe beter je dan kijkt, hoe meer je ziet!

Op oud dood hout waren vele soorten te bewonderen, zoals de grijze buisjeszwam (foto), rookzwam, kogelhoutskoolzwam, platte tonderzwam, enz. Tussen de wortels van een esdoorn vonden we de esdoornhoutknotzwam (foto). En op de minder overwoekerde stukken bewonderden we de franjehoeden, inktzwammen, mosklokjes en ga zo maar door....

Aangezien de grondsoort en het bomenasortiment heel bepalend zijn voor de soort paddenstoelen, komen er in dit bos geen vliegenzwammen, boleten en russula's voor, maar de vonden we de gekraagde aardster (foto) en de elzenweerschijnzwam waren ook heel bijzonder.

Ook keken de deelnemers erg op bij het zien van de gele trilzwam (foto) "Is dat ook een paddenstoel?" en het judasoor. De natuur kent toch wel heel veel verschillende verschijningsvormen!

Kortom, al was de groep niet groot, dit was weer een mooie en interessante wandeling!

Namens de gidsen: Sjoerd Reinstra, Marjon Kunst, Willem Star, Kees v.d. Berg, Ineke Koenis

Aardster

Grijze buisjeszwam

Esdoornhoutknotzwam

Gele trilzwam

De Hoekse Bijenkorf

**puur natuurlijke honing
uit eigen streek
koud geslingerd**

- In- en verkoop van honing
- Keurmeester
- Specialist bijenproducten
- Streek- en puurmarkten
- Verkoop van propolis producten
- Certificaat erkend streekproduct
- Workshops
- Zwermverwijdering

IMKER : FLIP WOLS

Info@dehoeksebijenkorf.nl

06-21818946 Nassaulaan 140 3297BJ Puttershoek

www.dehoeksebijenkorf.nl

EINDEJAARSTELLING VAN DE WILDE FLORA.

Truus en Ab van Belle

Deze winter hebben we voor de vierde keer meegedaan aan deze telling van planten, die nog bloeiden of alweer een nieuwe start maakten, door de zachte winters is dat mogelijk.

Vier jaar geleden is deze telling ontstaan bij Floron en dacht je "wat is dit nu weer". Toch maar meedoen en het was voor herhaling vatbaar, 33 soorten, niet vergelijk-

baar met wat je later in het seizoen scoort aan planten. Toch wel leuk, omdat je niets verwacht en het dan spannend wordt als je er een paar vindt, want dan wil je er meer. Zo ook dit jaar, zelf loop ik elk jaar hetzelfde stuk, dan heb je gelijk een vergelijk met andere jaren. Het is een variërend stuk van ca. 4 km. waar je hooguit een uur en een kwartier over mag doen. Bij mij zit er een stukje straat, bospad, weg, boomgaard, weg, op- en afrit naar de haven in. De eerste plantjes waren de madeliefjes, die storen zich nergens aan en bloeien maar door, paarse dovenetel, vogelmuur

Spindotters

en kleine veldkers, een veelbelovend begin. In het bos waren nog plantjes van de gele honingklaver, heel apart met nog mooi blad erbij, fluitenkruid, kropaar en bloeiende hazelaar. Langs de Eendrachtsweg allemaal straatgras en kruisbloemen o.a. zwarte mosterd, raapzaad, knopherik en gewone herik, het wordt steeds leuker en bij de boomgaard aangekomen, werd ik verwelkomd door een aantal reeën. In de elzen aan de Windsingel waren al elzenkatjes aan het bloeien, op een warm plekje aan de zuidkant, ook stond er nog akkerkool, grote ereprijs met z'n mooie blauwe bloemetjes en veel paardenbloemen. Hier zocht ik ook nog naar het klein kaasjeskruid, niet gevonden omdat er compost rond de bomen gelegd was, daarom ook geen hanenpoot. Langs de wegbermen en dijk niet veel bijzonders, de sneeuw die later bevroor, had hier duidelijk zijn uitwerking, dikke lagen plat gras en hooguit paardenbloemen en madelieven. Bij de haven vond ik het harig knopkruid, gewone berenklauw en Engels raai, dan de dijktrap af en staat er rietzwengkras of dat het juni is, vijf mooie volle halmen. In het trottoir tegen een haag aan vind ik nog vergeet-mij-nietjes en verderop in een berm kroontjeskruid, rode klaver en schijn-aardbei.

Dit zijn slechts enkele soorten van de 40 die ik uiteindelijk kon noteren. Vergelijk in 2014 had ik er 33 in 2015 extreem zachte winter 49 en in 2016 maar 26. Elza van Dorser heeft deze telling geregeld

Winter Akoniet

en liet weten, dat er 7 mensen geteld hebben, er 346 waarnemingen waren en 88 soorten. Landelijk was het madeliefje koploper met als 2^e de paardenbloem zo ook in de Hoeksche Waard en waren er 450 bloeiende soorten gezien tegen 350 in het jaar daarvoor.

Na het feest van de zonnewende en de lichtjes in de bomen in december is het nu 14 jan. De dagen blijven al langer licht en kijken we alweer naar de vroege soorten uit. In onze tuin is het al een beetje feest: er staan vanaf 10 nov. verschillende plantjes speenkruid te bloeien en ontdekte ik vanmorgen de eerste akonietjes, daar word je helemaal blij van. Als het zo door gaat, kunnen we binnen niet al te lange tijd het klein hoefblad vinden, ook zo'n blijmaker, eerst de bloem en later het blad. In april komen ook nog de feestelijke dotterbloemen. Op naar de lente, alhoewel, bij mij is het al een beetje lente.

OLIEBOLLENTOCHT 2017

Cobi Smit

Jaarlijks terugkerende wandeling over de Esscheplaat bij Strijensas, met zijn prachtige verwilderde natuur, waar de rest van het jaar alleen de Schotse Hooglanders en andere kruipende, zwemmende, gravende, vliegende en knagende bewoners welkom zijn.

Bij het voorlopen wisten we het al, dit wordt over twee dagen een pittige tocht door de enorme modderpoel, die ons wachtte bij het eerste bruggetje.

Tijdens deze voorbereiding hebben we genoten van het weer en alle mooie plaatjes die wij onderweg tegen kwamen. Maar de meest overheersende factor was modder. Zuigende, spetterende, kruipende, kleffe, stinkende en diepe modder. Eén gids heeft zelfs valmodder ervaren: na een ongelukkige stap belandde zij languit in de zuigende blubber.

Op de dag zelf troffen we slecht weer. Gelukkig kwamen er toch nog 50 helden. Helaas moesten we mensen terugsturen vanwege verkeerd schoeisel. Deze wande-

ling ging je niet redden zonder laarzen of hoge, waterdichte bergschoenen. Onderweg werden we bedolven onder koude regen en hagelbuien, wat later overging in natte sneeuw. Het werd een tocht van samenwerking, aanmoediging en glijpartijen, maar vooral van het ervaren van prachtige natuur. De ruige natuur in het plas/dras gedeelte waarin iedere boomstam begroeid lijkt met veenmos en varens. Een stukje ongekende wildernis en een lust voor het oog.

In de griendwerkershut Koosje werd de groep ontvangen door Wim Fortuin die zijn verhalen vertelde over zijn leven als griendwerker en zijn bestaan in de griendwerkershut én door Jan Uljee die heerlijke oliebolletjes uitdeelde.

Onder de indruk van de verhalen liep de eerste groep verder de wildernis in. Het werd natter en modderiger. We liepen een kleine kudde Schotse Hooglanders tegemoet. Maar in plaats van het gewoonlijke ritueel van weglappende koeien, zagen we dat ze hun plek aanhielden. Twee Hooglanders besloten om te keren en onze kant op te lopen..... Ineens zagen we de reden voor dit gedrag: er liep een kalfje tussen! De

Hooglanders kwamen langzaam dichterbij. Natuurlijk, zij beschermden de jongste van hun groep en besloten niet voor ons te wijken.

Daar hadden wij begrip voor en we hebben gezamenlijk besloten om terug te gaan.

Gek genoeg hebben de twee andere groepen niets gemerkt van Schotse Hooglanders die de weg versperden. Zij konden gewoon verder naar de beverburcht en daarna langs een ander avontuurlijk pad weer terug.

Ondanks het "aanmodderen" tijdens deze tocht, hebben de mensen blij gegeven te hebben genoten van een

mooie natuurmiddag.

“Dank jullie wel dappere mensen dat jullie hebben meegenoten van dit mooie gebied”.

Terug bij de auto, kwam ex-bakker Jan Uljee stijf van de modder terug gelopen. Ook hij had een modderbad genoten en zag eruit als een deugniet die bij het slootje springen het randje miste. In ieder geval kwam iedereen met een mooie moddertekening op zijn kleding of laarzen terug.

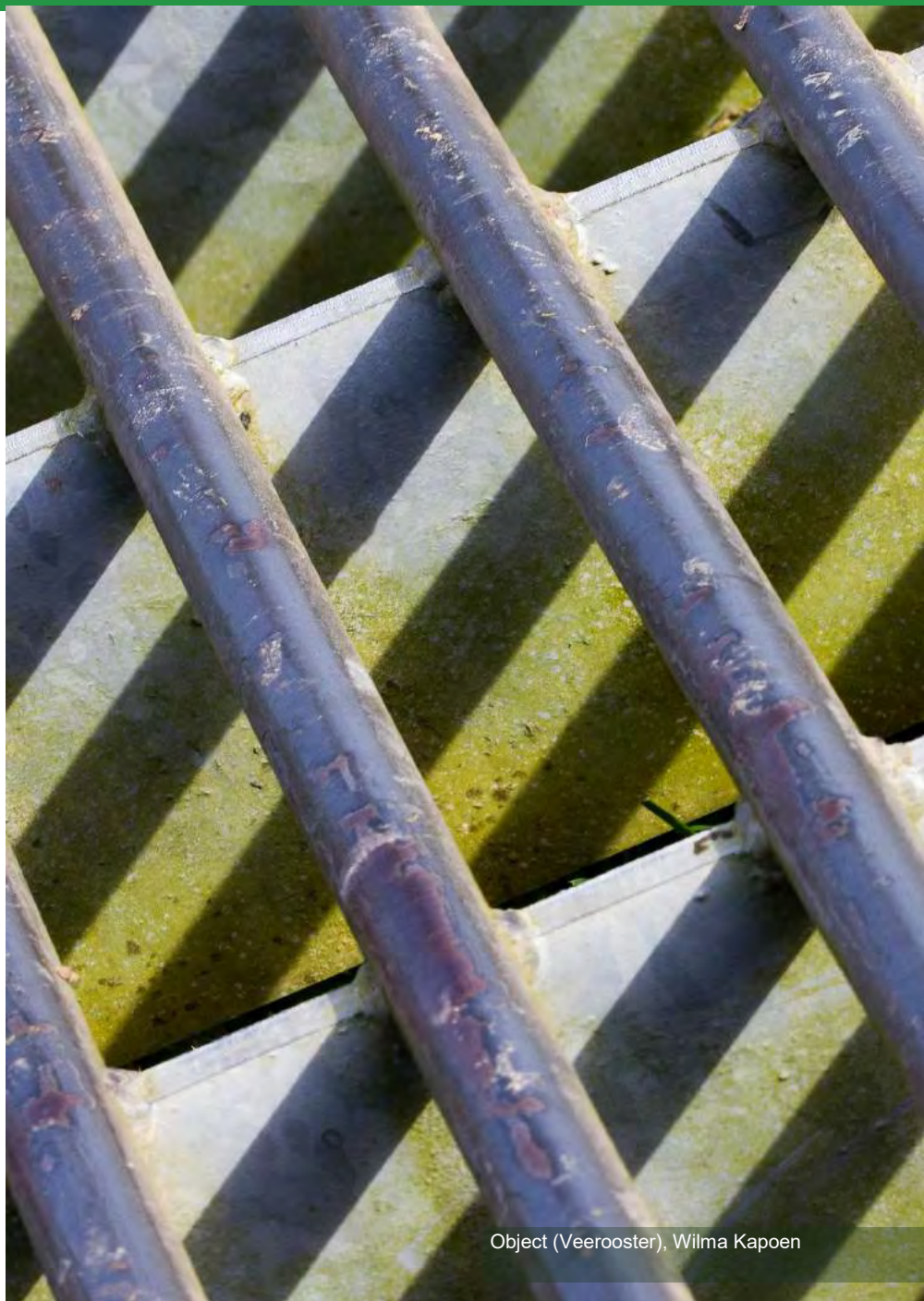
Zo werd de oliebollentocht 2017 een prachtige baggerexpeditie, met een wilde ervaring, rode wangen en hier en daar een druppelneusje!

Bouwwerk, Kees van den Berg

Molen de Swaen (Nieuw-Beijerland), Jannie Dam

Object (Veerooster), Wilma Kapoen

Kwaliteitsteam Hoeksche Waard: EEN ANDERE KIJK OP HET LANDSCHAP

Dick Bussing

In 2012 heeft het Samenwerkingsorgaan Hoeksche Waard (SOHW) het Kwaliteitsteam Hoeksche Waard ingesteld. HWL was medeoprichter samen met de maatschappelijke organisaties uit het Hoeksche Waards Middenveld*.

Het team wordt geleid door stedenbouwkundig adviseur Miranda Reitsma, in een door SOHW betaalde functie. De leden zijn deskundig op het gebied van landbouw, landschap, natuur, archeologie, cultuurhistorie, duurzaamheid of ondernemen. Zij zijn aangesteld op persoonlijke titel en zijn in het team dus geen afgevaardigde of vertegenwoordiger van hun organisatie.

Het Kwaliteitsteam bevordert, stimuleert en bewaakt de ruimtelijke kwaliteit, zoals die, onder meer, in de Structuurvisie Nationaal Landschap Hoeksche Waard is omschreven. Het team geeft gevraagd en ongevraagd advies over plannen en doet dat vanuit een onafhankelijke positie. Meestal aan SOHW en de Hoeksche-Waardse gemeenten. Passen deze plannen in het landschap? Blijft de kwaliteit van de omgeving behouden of wordt deze versterkt? Het team volgt ontwikkelingen in en rond onze regio op de voet en oriënteert zich buiten onze regio, om te zien hoe anderen omgaan met de ruimtelijke kwaliteit. Zo werden bijvoorbeeld Werelderfgoed en nationaal landschap Midden Beemster en duurzaamheidsprojecten op Goeree-Overflakkee bezocht.

Vanuit HWL nemen twee leden deel, die vooral letten op de landschappelijke en natuurwaarden. Jan Prince en Dick Bussing leveren aldus een belangrijke bijdrage aan de uitgebrachte adviezen, dankzij hun jarenlange ervaring in de HWL-werkgroep Milieu en Planologie. In een landelijk onderzoek naar ruimtelijke kwaliteitsteams kwam het team van de Hoeksche Waard er als één van de beste uit. De samenstelling van het team, de werkwijze en de kwaliteit van de adviezen waren daarbij doorslaggevend.

De verzoeken aan het team zijn tot nu toe zeer divers: ontwikkelingen in de Noordrand, functiewijziging van boerderijen, windturbines en zonnegaarden, uitbreiding en sanering glastuinbouw en woningbouwplannen. Kortom, alles van enig belang dat te maken heeft met ruimtelijke kwaliteit passeert het kwaliteitsteam. De komende periode zal in het teken staan van plannen die voortkomen uit het provinciale 'Gebiedsprogramma Hoeksche Waard 2017-2020' en Meerjarenprogramma SOHW 2015-2018.

Zonnepanelenweide

Vooral de onderdelen Energietransitie (zelf alle energie opwekken, gaat dat ten koste van het landschap?) en de Woonvisie (waar en hoe kan in de Hoeksche Waard nog gebouwd worden?) krijgen aandacht.

Het Kwaliteitsteam ontwikkelde voor de gemeenten een methode om via beeldend en ontwerpend onderzoek plannen te ontwikkelen, samen met direct betrokkenen en maatschappelijke organisaties. Kijk eens anders naar ons landschap, dat is de ambitie van de teamleden.

[*] Het Hoeksche-Waards Middenveld is een overlegplatform met vertegenwoordigers uit maatschappelijke organisaties HWL, LTO, Erfgoedkoepel, VVV, Ondernemersvereniging en Streekcommissie.

MEER DAN 500 SOORTEN WILDE PLANTEN IN 2017

Persbericht

Het afgelopen jaar werden achttien nieuwe plantensoorten in de Hoeksche Waard gevonden.

De werkgroep, die bestaat uit 22 actieve floristen en in het plantenseizoen wekelijks op stap gaat, inventariseerde in 2017 32 km-hokken (1x1 km) en vond daarin 532 soorten wilde planten. Hierbij moeten nog de losse waarnemingen worden opgeteld.

Onder de nieuw gevonden plantensoorten zijn soorten als Muurfijnstraal, Riviertandzaad, Tweekleurig springzaad, Stijve naaldvaren, Ruige fijnstraal, Draadgierst, Bleek cypergras, Amerikaanse kruidkers en Goudbes. Behalve in natuurgebieden, zoals de Esscheplaat, het Groote Gat, het eiland Tiengemeten, de Hoogezandsche Gorzen en terreinen van project Argusvlinder en Vlietproject, werd ook naar planten gezocht op dijken, in grienden en oeverlanden en zelfs in de bebouwde kom van dorpen als Strijen en Zuid-Beijerland. De variatie in de onderzochte terreinen zorgde voor een grote diversiteit aan plantensoorten.

Het verslag geeft een overzicht van de activiteiten van de werkgroep en per geïnventariseerd gebied wordt een lijst met gevonden plantensoorten getoond. Tevens is van een groot aantal inventarisaties verslag gelegd, worden de nieuwe soorten belicht en wordt het verslag geïllustreerd met een biodiversiteitskaartje en veel kleurenfoto's van de hand van de werkgroepleden.

Meer kunt u vinden in het jaaroverzicht van de [Plantenwerkgroep HWL](#) en ook in de daarbij behorende bijlagen. Deze staan onder Documenten/ Algemeen.

EXPOSITIE IN KLEIN PROFIJT

Hanny Willemstein

In de vorige Waardzegger schreef ik over de expositie van Jan Middelburg. Zijn schilderijen zijn nog tot eind maart te zien.

Aansluitend exposeert in de **maanden april en mei** het echtpaar Marina en Wim Vreugdenhil uit Oud-Beijerland. Het is voor het eerst in de geschiedenis van de exposities in Klein Profijt, dat een echtpaar hun werken laat zien.

Het begon in huize Vreugdenhil met één

ezel en doos acrylverf van Marina. Na verloop van tijd nam Wim de ezel en de verf in beslag en begon ook te schilderen. Om u

gerust te stellen: Er zijn nu twee (houten) ezels en meerdere potten acrylverf. Beiden volgen schilderlessen bij Lida Blokland.

In het begin schilderde Wim bestaande voorstellingen na, maar tegenwoordig is ook het abstracte een onderdeel van zijn werken. Marina schildert in zachte pasteltinten. Tijdens de expositie zijn onder meer haar landschappen en zeegezichten in deze kleuren te zien.

Benieuwd naar hun stijlverschillen? Kom kijken!!

We blijven bij de schilderijen. Telkens weer sta ik verbaasd hoeveel (amateur)schilders er in de Hoeksche Waard zijn. En naar mijn oordeel (maar ook ik ben wat dat betreft een amateur) van een behoorlijk niveau. Dus: in de **maanden juni en juli** kunt u komen kijken naar de schilderijen van Mieke Ravesteijn.

Mieke, werkzaam geweest in het speciaal onderwijs, heeft een opleiding tekenen en schilderen aan het Albeda College gevolgd. Ook heeft zij lessen gevolgd bij Janneke Verhoef. Zelf geeft zij al een aantal jaren les aan een groepje van 7 personen, "ons Schilderclubje". Mieke is ook actief als vrijwilliger bij de jeugdeducatie in het NLC.

Mieke's voorkeur gaat uit naar schilderen op doek met acryl. Indien het ingelijst wordt, schildert zij gedeeltes op de lijst.

Ook haar expositie kan ik harte aanbevelen.

De schilderijen zijn te bezichtigen tijdens de openingsuren van het bezoekerscentrum Klein Profijt; dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 17.00 uur en op zaterdag en zondag van 12.00 tot 17.00 uur.

KOMENDE ACTIVITEITEN

Voor zover nu gepland

- Wanneer: : In de maanden april en mei
Waar : NBC Klein Profijt, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Expositie : Marina en Wim Vreugdenhil uit Oud-Beijerland
- Wanneer: : In de maanden juni en juli
Waar : NBC Klein Profijt, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Expositie : 'schilderijen van Mieke Ravesteijn.
- Wanneer : 19 maart tot en met 3 mei
Waar : Gemeentehuis Binnenmaas
Expositie : Fotowerkgroep zie voorbeeld pagina 27
- Wanneer : zaterdag 17 maart
Tijd : 14.00 -16.00 uur
Verzamelpunt : Kerkplein, Westmaas
Activiteit : Lentewandeling met bezoek aan lammetjes en kaasmakerij
- Wanneer : Paasmaandag 2 april
Tijd : 13.30—16.00 uur
Verzamelpunt : NBC Klein Profijt, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Activiteit : Paaswandeling met aansluitend eieren zoeken voor de kleintjes (tot 8 jaar).
- Wanneer: : zaterdag 7 april
Waar : Nationaal Landschap Centrum, Veerweg 1c, 3281 LX Numansdorp
Activiteit : Vrijwilligersdag
- Wanneer : donderdag 12 april
Tijd : 20.00 uur
Verzamelpunt : NBC Klein Profijt, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Activiteit : **Algemene Ledenvergadering zie agenda in het winternummer**
- Wanneer : zaterdag 21 april
Tijd : 10.00 - 12.00 uur
Verzamelpunt : NBC Klein Profijt, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Activiteit : Fotocursus jeugd tot 18 jaar aanmelden zie pagina 5
- Wanneer : zaterdag 28 april
Tijd : 13.30—16.00 uur
Waar : Parkeerterrein Mijlbos/Nieuwlandse bos ter hoogte van Molendijk 67, 3295 LD 's-Gravendeel
Activiteit : Water- en weidevogels in polder Groot Koninkrijk

Wanneer	: zondag 6 mei
Tijd	: 13.00-16.00 uur
Verzamelpunt	: Jachthaven Strijensas Sassedijk 6, 3292 LD Strijensas
Activiteit	: Ontdek de Mariapolder, een onbekend stukje Hoeksche Waard
Wanneer	: donderdag 10 mei
Tijd	: 05.00 uur
Verzamelpunt	: Aan einde Boonsweg Heinenoord
Activiteit	: Dauwtrappen op Hemelsvaartdag aanmelden via excursies@hwl.nl leden € 7,50 niet leden € 12,50
Wanneer	: zaterdag 2 juni
Tijd	: 14.00 - 16.00 uur
Verzamelpunt	: parkeerterrein bij korenmolen De Lelie Molendijk 2, 3297 LC Puttershoek
Activiteit	: Orchideeën kijken in de Argusvlinder
Wanneer	: vrijdag 22 juni
Tijd	: 19.30 - 23.00 uur
Verzamelpunt	: Zwanegatsedijk 1A, 3299 LT Maasdam
Activiteit	: Midzomeravondwandeling aanmelden via excursies@hwl.nl
Wanneer	: zaterdag 28 juli
Tijd	: 13.00 - 15.00 uur
Verzamelpunt	: Parkeerterrein Mijl- en Nieuwlandse Bos ter hoogte van Molendijk 67, 3295 LD 's-Gravendeel
Activiteit	: Vlinders en Libellen ontdekken in Mijl- en Nieuwlandse Bos
Wanneer	: vrijdag 10 augustus
Tijd	: 20.45 – 24.00
Verzamelpunt	: NBC Klein Profijt Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland
Activiteit	: Nachtvlinders Kijken
Wanneer	: zondag 9 september
Tijd	: 14.00 - 16.00 uur
Verzamelpunt	: parkeerterrein bij korenmolen De Lelie Molendijk 2, 3297 LC Puttershoek
Activiteit	: Bezoek Molen en Argusvlinder (gratis)
Wanneer	: eind september
Tijd	: 14.00 - 16.00 uur
Verzamelpunt	: Etos Wilhelminastraat 12, 3271 BZ Mijnsheerenland
Activiteit	: Wandeling in Historisch Mijnsheerenland

2e helft oktober 2018, paddenstoelencursus, zie artikel komend zomernummer

Kijk voor meer en de meest recente informatie op www.hwl.nl

Kosten standaardexcursie: leden € 2,-, niet-leden € 3,- en kinderen t/m 12 jaar € 1,-

15 JAAR DE STAART

Esther Linnartz

In november dit jaar is het precies 15 jaar geleden dat natuurgebied de Staart geopend werd. Van akker naar natuur, van biet naar brandnetel en vlier. Een kudde Schotse

hooglanders en later ook Koniks zijn feitelijk de beheerders van het gebied. Spontane ontwikkeling staat centraal, en de biodiversiteit is enorm toegenomen. Dankzij de volledige openstelling kan iedereen de ontwikkeling volgen en er van meegenieten.

Ter ere van dit 15 jarig jubileum zijn we van plan om een boekwerkje te maken. Hierin willen we graag ook de ervaringen van bezoekers meenemen. Dus ben je wandelaar, fotograaf, inventariseerder, gids of wat dan ook: deel je ervaringen met ons! Misschien heb je een keer iets bijzonders meegemaakt, of verwonder je je ergens over, dan horen we dat graag. Stuur verhaaltjes en foto's op aan

esther.linnartz@freenature.nl

Honingbij: foto Marjon Kunst

**O.a deze foto op de Foto expositie “Lente”
van 19 maart tot en met 3 mei 2018
Gemeentehuis van Binnenmaas bij de rotonde Maasdam**

Sfeermakers sinds 1960 !

** verf * behang * gordijnen
* zonwering * vloerbedekking*

Donkersloot
W O O N D E C O R A T I E

Molendijk 38 Oud-Beijerland tel:0186-612031
www.donkersloot-woondecoratie.nl

NATUURCOMPENSATIE DIJKVERSTERKING SPUI-OOST

Martijn Verweijen

Tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden ten behoeve van het versterken van de dijk de langs het Spui is een aantal interessante natte laagten verloren gegaan. Tussen Oud-Beijerland (Spui park) en Nieuw-Beijerland (Langeweg) verdween tevens de ruim een kilometer lange tij-sloot.

Deze sloot met ruige oevers en slikkige hoeken en gaten was een geliefde winterverblijfplaats van diverse watervogels waaronder vooral krakeend, wilde eend, wintertaling en watersnip. Verloren natuur moet wettelijk gecompenseerd worden. Aanvankelijk was het idee om de verloren natuur langs het Spui en die aan de zuidkant van de Hoeksche Waard samen te compenseren in een poldertje ten oosten van de Buttervlietpolder. Daar werd protest tegen aangetekend, want dat zou betekenen dat het Spui met de gebakken peren zou blijven zitten; wel steen, geen natuur.

Het waterschap (WSHD) bleek gevoelig voor dit argument.

Een deel van de compensatie zou langs het Spui plaatsvinden. Wat betreft de compensatieverplichting is het aardig om te weten, dat men niet één op één compenseert. Dus niet een meter voor een meter. Men kijkt ook naar de zeldzaamheidswaarde van de verloren natuur en naar de hersteltijd die nodig is. Is het natuur die lange tijd nodig heeft om te ontwikkelen, dan wordt er met toeslagen gewerkt. Zo ging er langs het Spui 2,84 ha verloren, maar met de toeslagregeling zou er 3,74 ha gecompenseerd moeten worden. Langs het Spui was maar een locatie geschikt ter grootte van 1,5 ha. Voor dat stukje werd samen met WSHD een inrichtingsplan gemaakt. Het betreffende gors zou vergraven worden tot een klein Waddenzeetje: met vloed bijna helemaal onder water, met eb groten-deels droog. Iedereen enthousiast. Echter, op het laatste ogenblik kwam de uitvoerder er na grondonderzoek achter, dat er veel vervuilde grond lag. Havenslib dat in de jaren zestig gestort was. Op veel andere

plekken langs ons eiland is dat zonder scrupules ook gebeurd. Prachtige gorzen langs de Oude Maas werden achteloos volgespoten met gif slib. De natuurcompensatie langs het Spui zou maar zeer beperkt uitgevoerd kunnen worden. HWL drong er nog op aan de locatie te saneren, maar dat ging teveel in de papieren lopen en de vader Havenbedrijf Rotterdam aanspreken, zag men ook niet zitten. Kortom, uiteindelijk werd een deel van de dijksloot verbreed en werden wat laagten gecreëerd. Meer was niet mogelijk. Tot overmaat van ramp werd de uitgraven

Hoogwater+ 1 m 35 NAP

een betere afwatering had bedongen tijdens de dijkversterking. Terwijl de briefwisseling tussen HWL en WSHD nog aan de gang was, werd die betere afwatering uitgevoerd. Dat was nu eenmaal zo gepland.

Het geheel werd geëgaliseerd en van een geul voorzien. De duiker, die de geul met het Spui zou moeten verbinden, is erg hoog aangelegd. Onder normale omstandigheden is er geen uitwisseling mogelijk.

Helaas, het had anders en beter ge-

grond gestort op het westelijk deel van het gors, waarmee tevens een bestaande laagte werd opgevuld. Conclusie: natuurcompensatie bij lange na niet gerealiseerd. HWL heeft daarna een andere locatie gesuggereerd. De zogenaamde Breejen Hoek. Een laag gorsje van ruim een halve hectare, toch nog een voetbalveld zeg maar. Dit gorsje is van nature ruig en nat, maar loopt slechts sporadisch onder. Door maaiveldverlaging en het herstellen van een duiker zou getijdewerking geïntroduceerd kunnen worden. Probleem was dat het gorsje particulier eigendom is. Tijdens de onderhandelingen kwam ook aan het licht, dat de eigenaar

kund. De vraag is of de niet gerealiseerde compensatie nog gerealiseerd gaat worden. Wellicht komt er nog iets van. De provincie is toezichthouder en die constateert, dat op papier alles geregeld is. Naar de uitvoering wordt kennelijk niet gekeken. Vergeleken met Leenheerengorzenpolder en Tiengemeeten stelt de gewenste compensatie niets voor, op de schaal van het Spui is het wel belangrijk. Het Spui is tenslotte nog steeds een hoofdverbindingszone in het Nationaal Natuur Netwerk (NNN).

Zo ziet men maar weer, dat dingen ondanks ieders goede bedoelingen en na jaren praten, aandringen en uitleggen niet altijd goed gaan.

AFSCHEID VAN PETER VAN WALSEM, *onze digitale kracht achter de schermen*

Ruud Horijon

Dat een actieve vrijwilliger moet stoppen vanwege gezondheid is nooit leuk. Sinds 2011 is Peter van Walsem een voor veel HWL-ers bekende vrijwilliger die snel klaar stond bij computer- of andere technische problemen.

Zijn gezondheid liet het helaas niet meer toe, dat hij actief bleef. Tijdens een lunch in het Oud-Beijerlandse 'Zonder Meer' was er een afscheidsbijeenkomst van zijn werkgroepvrienden. Peter is voor HWL de afgelopen 7 jaren van groot belang geweest, omdat hij de organisatie kon meevoeren in de digitale wereld en kon voorzien van apparatuur en media die bij een moderne natuur- en landschapsorganisatie horen. Hij had grote kennis over een digitale werkomgeving en kon veel mensen inspireren of uit de brand helpen. Webredactie en ICT-groep hebben nu een belangrijke vacature. Zij hopen die snel te kunnen vervullen. Belangstelling?? via webredactie@hw1.nl en ICT@hw1.nl.

Foto: Peter van Walsem, 2de links, temidden van de leden van de webredactie en ICT werkgroep Willem Star, Dick Bussing, Bob Wiggers, Ruud Horijon, André Overweel en Peter Rijndertse (Robert van Ommen en Arthur Baalman ontbreken)

1000 “Vind ik Leuks” voor facebookpagina Hoekschewaards Landschap

Peter van Walssem was ook de grote man achter de facebookpagina van HWL. Inmiddels worden bijna dagelijks nieuwe berichten gedeeld op deze pagina, door 5 redacteurs. De afgelopen jaren is het aantal lezers dat heeft aangegeven de pagina leuk te vinden gestaag gegroeid. Als u dit leest is de mijlpaal van 1000 vind ik leukjes vermoedelijk overschreden

RABOBANK CLUBKAS CAMPAGNE

Steun onze vereniging

Bent u lid van Rabobank Het Haringvliet?
Stem dan tussen 27 maart en 10 april op
HWL/Stichting Natuurbehoud
Via www.rabobank.nl/hhv
Lees meer op www.rabobank.nl/hhv

Een aandeel in elkaar

Rabobank

Laatste nieuws!!

De paddenstoelenwerkgroep onder leiding van Sjoerd Reinstra gaat in oktober 2018 een paddenstoelencursus organiseren. Exacte data en kosten voor deelname zullen in het zomernummer bekend worden gemaakt maar, hen kennende, zal het zéér uitgebreid zijn. Zet het alvast in je agenda als je deel wilt nemen want ook hier geldt: **“vol is vol”**.

Raad van State stelt ook HWL in gelijk inzake Leenheerenpolder

Nadat het Europese Hof in oktober na een zeer langen juridische procedure HWL in het gelijk heeft gesteld inzake de status van natura 2000 gebied van de Leenheerenpolder bij Goudswaard, heeft nu ook de Raad van State dit arrest overgenomen. De Staat der Nederlanden, ministerie van Landbouw, Natuur en veeteelt (LNV) moet nu haar eerder genomen beslissing terugnemen en een nieuw aanwijzingsbesluit indienen, waarbij de LHP wél tot Natura 2000 gebied wordt verklaard en kan worden ingericht. Een grote opsteker voor HWL met als bonus ook nog dat alle proceskosten door de Staat vergoed dienen te worden.

Voor juridische liefhebbers: meer te vinden op de website van de Raad van State
meer info via: secretariaat@hwl.nl

PLAN PIERSHILSCHE GAT, WAAR IS HWL MEE BEZIG?

Martijn Verweijen

In de jaren negentig van de vorige eeuw vroeg de provincie Zuid-Holland aan HWL een natuurontwikkelingsplan te maken langs en bij de kreken : het krekplan. Dit plan werd voor een flink deel conform uitgevoerd.

Enige jaren geleden deed de Hoeksche Waard mee aan een pilot uitnodigingsplanologie.

Deze pilot staat bekend als Hoekschewaardenmakerij. Iedereen met met plannen en ideeën op het gebied van natuur, landschap en groene recreatie kon plannen indienen. In gezamenlijk overleg tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties kon bekeken worden hoe plannen te verwezenlijken. HWL diende het nog te realiseren deel van het krekplan in.

De stuurgroep Hoeksche Waard-west zag daarin aanleiding om HWL te benoemen tot trekker van een herstelprogramma voor het westelijk krekensysteem. De werkgroep milieu en planologie van HWL (kort: de MWG) nam die handschoen op en besloot een plan te maken voor het Piershilsche Gat.

De vogel- en de plantenwerkgroepen werden om advies gevraagd.

De MWG wilde het plan graag maken met de bevolking. Op 23 mei 2016 werd een brainstorm- en ontwerpavond gehouden. Opdracht aan de ruim 30 aanwezigen: "Maak een plan voor het Piershilsche Gat voor meer natuur en meer recreatief medegebruik". Dit werd met groot enthousiasme gedaan. Het resultaat was een plan met ruimte voor meer water, betere land/waterovergangen, natte graslanden, brede rietkragen, wandelen, fietsen, poedelen, bootje varen, strandje, restaurantje, verblijfseenheden. Men wilde geen massarecreatie.

De meerwaarde van een robuuster groen/blauw Piershilsche Gat kunnen we hier puntsgewijs weergeven:

1. Betere waterkwaliteit 2. Robuustere moerasbiotopen 3. Meer ruimte voor waterberging 4. Doorgaande fiets- en wandelroute van Den Briel naar Tiengemeten 5. Mogelijkheid langer in het gebied te blijven 6. Beter paai- en opgroeigebied voor vis 7. Leuk autovrij polderondje voor de lokale bevolking

HWL is niet de enige met plannen. In het noordelijk deel bij Piershil wordt gewerkt aan het heropenen van de haven. Dat geeft kansen voor een getijdengebied met kreken, platen, slikken.

In het zuidelijk deel bij Nieuwendijk zijn plannen voor vakantiewoningen.

In de komende maanden worden gesprekken gevoerd met grondeigenaren en pachters. We doen dat samen met de gemeente Korendijk en Bureau stroming.

Van de MWG doen Henk Malta, Jan Prince, Ron Broeders en Martijn Verweijen actief mee.

Begeleiders Gezond Natuur Wandelen in de Hoeksche Waard gevraagd

Wie vindt het leuk om op regelmatige basis, eens per week of bv eens per maand, een wandelgroep te begeleiden in de natuur of vanuit de wijk de natuur in?

De stichting Gezond Natuur Wandelen, Welzijn Hoeksche Waard, Hoekschewaards Landschap, Vrouwen van Nu, stichting Rietgors Agrarische Natuurvereniging en nog meer lokale organisaties en verenigingen willen aantrekkelijke, laagdrempelige wandelingen in de natuur - en vanuit de wijk de natuur in - aanbieden vanaf komend voorjaar in De Hoeksche Waard. Het idee is om op wekelijkse basis een begeleide wandeling van max. 1 uur te organiseren voor mensen die om wat voor reden dan ook, minder actief (kunnen) zijn. De achterliggende gedachte is, dat het regelmatige wandelen in een natuurlijke omgeving een grote bijdrage levert aan de gezondheid. Het gaat hierbij dus om het bewegen, het wandelen zelf, waarbij de groene omgeving bijdraagt aan de gezonde inspanning en beleving. Het is dus geen natuurexcursie, maar in de pauze van de wandeling kan er kort iets worden verteld door de begeleider van de groep wandelaars over de natuur, het gebied of een actueel natuurthema. De stichting Gezond Natuur Wandelen organiseert voor nieuwe vrijwillige wandelbegeleiders een dag-training bij de wandelbond, een EHBO training en een cursus natuurbeleving. Elke natuurliefhebber hoe groot of klein dan ook is natuurlijk welkom maar niet noodzakelijk.

“Met zijn allen, voor allen, gezond aan de wandel in de natuur of het groen in de wijk!”

Voor meer informatie:

Bianca den Ouden - Welzijn Hoeksche Waard -
b.denouden@welzijnhoekschewaard.nl - 088-7308992

Zie ook de website: www.gezondnatuurwandelen.nl

Zie huidige locaties op: <http://www.gezondnatuurwandelen.nl/wandelen/vind-een-wandeling/>

GEZOND
NATUUR
WANDELEN

Fotoproducten

Print uw mooiste momenten direct op kunstglas, kunststof, metaal of hout. De fotoproducten zijn ook buiten geschikt. Zo kunnen uw foto's binnen aan de wand maar bijvoorbeeld ook in uw tuin schitteren.

Veel toepassingen met kunststof

Duurzame en krassaste printproducten! Producten: labels, certificaten, menukaarten, placemats, posters, point-of-sale, banners, displays, lichtboxen, wanddecoratie, bewegwijzering, enz.

Zelfhechtende materialen

Quaadrat print direct op zelfklevend vinyl met UV inkt waardoor de stickers voor binnen en buiten geschikt zijn.

Ook zijn zelfhechtende materialen zonder lijm mogelijk, zoals Yupo Tako (zuignapjes principe), statisch papier en magneetfolie.

Direct printen op hout

Elk detail van het hout blijft zichtbaar!

Producten: foto op hout, kaarten, winkelinrichting, kastwanden, kastdeuren, balies, tafelbladen, dienbladen, krukjes, wanddecoratie, enz.

Veelzijdig met UV printen

- Uitstekende afdrukkwaliteit
- Onbeperkt aantal materialen
- Tot 4 cm dik
- Harde & flexibele materialen
- Geschikt voor binnen en buiten
- Kleurecht door UV bestendigheid
- Vrije vormen mogelijk
- Witte inkt voor speciale effecten
- Voordeliger door direct printen op het materiaal

Hergebruik van meubelen is ook van deze tijd. Als de basis nog goed is, waarom zou u dan nieuw kopen?

Wij stofferen, restaureren alle soorten zitmeubelen en hebben diverse soorten meubelstoffen en verschillende soorten leer op voorraad. Vrijblijvend prijsopgave en altijd 3 jaar garantie.

Ophalen en terugbezorgen van uw meubelen doen wij met plezier en....

GRATIS in Zuid-Holland-Zuid

Om zelf te stofferen bestelt u de meubelstoffen via onze site

www.doehetzelfvoordeel.nl

Kom langs op de Oostdijk 187 in Oud-Beijerland, tel: 0186-621 430
of neem contact op via www.dominikq.nl

Ruimte voor adressticker
Niet over de advertenties plakken!

Neem nú een
abonnement

Dichtbij
af te halen

Mét verrassende
recepten!

Welkom bij de boer!

Kijk op onze site
voor het actuele
programma.

Geniet wekelijks van biologische groenten, fruit,
aardappelen en Speltpasta van boerderij Landzicht.

Landzicht biologisch
groentenabonnement.nl
Boerderij Landzicht
Mees en Ageeth Visser
Broekseweg 2a, 3291 LA Strijen
info@groentenabonnement.nl
www.groentenabonnement.nl

Kies voor biodiversiteit in úw Hoeksche Waard!